

DN Esbjerg

Formand: Knud Erik Vinding

Telefon: 41434961

Esbjerg@dn.dk

Dato: 12. juli 2022

Til:

Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal

Att. Esbjerg Kommune

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Esbjerg Kommune har d. 22. juni 2022 fremsendt afgørelse om dispensation fra naturbeskyttelsesloven til skånsom, selektiv grødeskæring i en del af Ribe Mølledam.

Ejendommen ligger på matr. nr. 648 Ribe Bygrunde og 307 Søndermarken, Ribe Jorder. meddelt dispensation til skånsom, selektiv grødeskæring i en del af Ribe Mølledam. Ribe Mølledam er en beskyttet sø, der ligger som en udposning på Ribe Å, der er et beskyttet vandløb. Grødeskæringen skal foregå på strækningen ud for Vedels Anlæg på matr.nr. 648 Ribe Bygrunde og 307 Søndermarken, Ribe Jorder. Grødeskæringen må foretages op til fire gange i løbet af en enkelt vækstsæson indenfor gyldigheden af denne dispensation.

Afgørelse om dispensationen påklages herved.

Esbjerg Kommune begrundes dispensationen med, at Mølledammen repræsenterer en stor kulturværdi, og der er derfor et politisk ønske om et frit vandspejl.

Ribe Mølledam ligger i Natura 2000-område H78, Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde. I et habitatområde som dette skal der bl.a. være væsentlige samfundsmæssige interesser, herunder af økonomisk eller social art, for at der kan gives dispensation.

DN Esbjerg mener ikke der er grundlag for en dispensation på denne baggrund.

Det står også klart i Miljøstyrelsens ”Svar på Esbjerg Kommunes brev af 13. marts 2020 om Ribe Mølledam”:

Miljøstyrelsens vurdering

Habitatbeskyttelsen kan kun fraviges i tilfælde, hvor der foreligger 1) bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af økonomisk eller social art, og hvor der 2) ikke findes alternativer til gennemførelse af planen eller projektet. Fravigelse er betinget af, at der 3) træffes alle de nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre, at sammenhængen i Natura 2000-netværket bevares.

For områder, hvor prioriterede arter og naturtyper berøres, gælder, at fravigelse kun kan ske, hvis der foreligger bydende nødvendige hensyn til menneskers sundhed og den offentlige sikkerhed eller væsentlige gavnlige virkninger på miljøet. Hvis der foreligger andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, kan fravigelse kun ske efter udtalelse fra Europa-Kommissionen. Ved en eventuel fravigelse er det således forventeligt, at sagen skal forelægges Kommissionen til udtalelse, idet der efter det oplyste er tale om, at projektet uanset scenarie medfører en påvirkning af en prioriteret art (snæbel).

I forhold til om kulturhistoriske hensyn kan anses som bydende nødvendige, væsentlige samfundsmæssige hensyn i forbindelse med fravigelse af habitatdirektivet, har Miljøstyrelsen undersøgt dette nærmere ved at gennemgå EU-domstolens praksis herom samt EU-Kommissionens vejledning (Vejledning vedrørende artikel 6, stk. 4, i 'habitatdirektivet' 92/43/EØF).

Det er Miljøstyrelsens vurdering på baggrund af disse fortolkningsbidrag, at et frit vandspejl, som det er beskrevet i projektet, ikke har en karakter, der udgør bydende nødvendige hensyn til væsentlig samfundsinteresse.

I en sag som denne er Slots- og Kulturstyrelsen myndighed, og i Miljøstyrelsens svar fremgår det at:

Miljøstyrelsen har i sin vurdering tillige noteret sig Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af de kulturhistoriske hensyn, hvoraf fremgår, at Slots- og Kulturstyrelsen ikke er bekendt med, at der skulle være tungtvejende, kulturhistoriske interesser knyttet til det angivne område i Ribe Mølledam, som kan begrunde en tilsidesættelse af væsentlige natur- og miljøhensyn. Miljøstyrelsen har endvidere noteret sig, at Slots- og Kulturstyrelsen ikke har yderligere at bemærke til Sydvestjyske Museers høringssvar.

Da Ribe Mølledam ligger i N2000-område 89, Vadehavet og Habitatområde 78, Ribe Å, Tved Å og Varde Å skal Habitatbekendtgørelsens regler anvendes, når Esbjerg Kommune skal træffe afgørelse efter Naturbeskyttelseslovens §3. I følge Habitatbekendtgørelsen kan der ikke gives tilladelse til et projekt, hvis en habitatkonsekvensvurdering viser, at projektet vil skade et N2000-område.

Orbicon/WSP har foretaget en grundig habitatkonsekvensvurdering med udgangspunkt i fire scenarier foreslået af Esbjerg Kommune.

Orbicon/WSP's fire scenarier fremgår af rapporten side 12:

- 1. Grødeskæring af både emergent og submers vegetation i hele mølledammens areal én gang årligt før 20. juni, som er datoen for at der stemmes ned til laveste flodemål. [L]
[SEP]*
- 2. 4 grødeskæringer (af både emergent og submers vegetation) årligt i hele mølledammens areal. [L]
[SEP] Grøden vil blive skåret i forbindelse med at der skæres grøde i Ribe Østerå. Første gang inden 20. juni og derefter med ca. 3 ugers mellemrum (I 2019 blev der skåret i ugerne 24 – 27 – 30 – 33. [L]
[SEP])*
- 3. Det antal skæringer (mere end 4), der er nødvendig for at holde mølledammen helt fri for emergent grøde. [L]
[SEP]*
- 4. Opgravning af Ribe Mølledam til en dybde, der til enhver tid kan sikre et vandspejl fri for emergent vegetation ved den lave stemmekote. [L]
[SEP]*

Disse 4 scenarier er udgangspunktet for selve konsekvensvurderingen, som på dette grundlag er opdelt i 4 gennemgange af påvirkninger på naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, samt en samlet konklusion.

Natura 2000-område 89, Habitatområde H78, naturtype 3260 har følgende udpegningsgrundlag:
Naturtype: 3260 vandløb med vandplanter.

Arter: 1099 flodlampret, 1096 bæklampret, 1095 havlampret, 1106 laks, 1113 snæbel, som desuden er en prioriteret art.

Orbicon/WSP' konklusion fremgår af rapporten side 112:

Nr.	Art/Naturtype	Findes i projektområdet	Konsekvens - Skadevirkning for scenarie 1 - 4			
			1****	2*****	3*****	4
1095	Havlampret	Ja?	Ja***	Ja	Ja	Ja
1096	Bæklampret	Ja	Ja***	Ja	Ja	Ja
1099	Flodlampret	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
1103	Stavsild	Nej	EV**	EV	EV	EV
1106	Laks	Ja	Ingen	Ingen	Ingen	Mulig
1113	Snæbel*	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
1355	Odder	Ja	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen
3260	Vandløb med vandplanter	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Tabel 9-1. Tabellen angiver for hver af de 4 scenarier, om der vurderes at ville ske betydende skade på de enkelte elementer på udpegningsgrundlaget. Med lysegrøn er angivet arter, med mørkegrøn naturtyper.

[SEP]*: Prioriteret art

** : EV= Ej Vurderet

***: Ved anvendelse af forsigtighedsprincippet [SEP]

**** Ved antagelse af anvendelse af grødeskæringsfartøj med skæreevne som anvendt i Aalborg-metoden.

Om den samlede konklusion skriver Orbicon/WSP på side 113:

Konsekvensvurderingen af de 4 scenarier viser samlet set, at grødeskæring og opgravning som beskrevet i scenarierne indebærer en betydelig risiko for yderligere forringelse af og trussel mod den naturtype og de til naturtypen hørende arter, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området.

På den baggrund er det vurderingen, at der ikke inden for rammerne af den gældende lovgivning kan meddeles dispensation til realisering af nogen af de 4 opstillede scenarier.

DN Esbjerg mener, at habitatkonsekvensrapporten klart har vist, at projektet kan skade såvel naturtypen som de udpegede arter, specielt bemærkes snæbelen. Det er således vores opfattelse, at der ifølge habitatbekendtgørelsens regler ikke kan meddeles dispensation.

Med venlig hilsen

Inger Jensen
Næstformand, DN Esbjerg

Knud Erik Vinding
Formand, DN Esbjerg